

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/236/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315203743
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2315203743.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobkyne: I. T., nar. XX.XX.XXXX, adresa C. Z. XXX, zastúpenej advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Trenčín, Legionárska 7158/5, IČO: 47 256 907, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpenému advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti právnych úkonov a iné, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 15C/158/2015-232 zo dňa 14.6.2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a V., ktorými súd určil predmetné zmluvy o úvere za bezúročné a bez poplatkov, vo výrokoch II. a VI., ktorými súd určil, že predmetné zmluvy o úvere sú v časti o dohode o poskytnutí služby absolútne neplatné, vo výrokoch III. a VII., ktorými súd určil, že dohody o zrážkach zo mzdy sú absolútne neplatné, vo výroku IX. o vydaní bezdôvodného obohatenia **p o t v r d z u j e**.

II. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch IV. a VIII., ktorými súd určil, že rozhodcovské zmluvy sú absolútne neplatné **m e n í** tak, že žalobu zamieta.

III. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku X., ktorým súd uložil žalovanému povinnosť poskytnúť žalobkyňi finančné zadostučinenie **m e n í** tak, že žalovaný je povinný poskytnúť žalobkyňi sumu 250,- Eur ako primerané finančné zadostučinenie, v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

IV. Žalobkyňi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného aj odvolacieho) v rozsahu 50%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobe v plnom rozsahu vyhovel tým, že vo výroku rozsudku rozhodol nasledovne:

I. Súd určuje, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500016688 zo dňa 29.10.2012 uzavretá medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

II. Súd určuje, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500016688 zo dňa 29.10.2012 uzavretá medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom je v časti bodu 8 zmluvy o Dohode o poskytnutí služby absolútne neplatná.

III. Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500016688 zo dňa 29.10.2012 uzavretá medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom je absolútne neplatná.

IV. Súd určuje, že Rozhodcovská zmluva č. 8500016688 zo dňa 18.10.2012 je absolútne neplatná.

V. Súd určuje, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500022507 zo dňa 08.03.2013 uzavretá medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

VI. Súd určuje, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500022507 zo dňa 08.03.2013 uzavretá medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom je v časti bodu 8 zmluvy o Dohode o poskytnutí služby absolútne neplatná.

VII. Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500022507 zo dňa 08.03.2013 uzavretá medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom je absolútne neplatná.

VIII. Súd určuje, že Rozhodcovská zmluva č. 8500022507 zo dňa 05.03.2013 je absolútne neplatná.

IX. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 662,31 Eur, a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

X. Žalovaný je povinný poskytnúť žalobkyni sumu vo výške 500,00 Eur ako primerané finančné zadosťučinenie, a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

XI. Súd žalobkyni priznáva náhradu trov konania v plnej výške.

2. Pri rozhodnutí súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu veci ako ho zistil z vykonaného dokazovania, že žalobkyňa ako spotrebiteľ uzatvorila so žalovaným ako dodávateľom dve Zmluvy o revolvingovom úvere a to zmluvu č. 8500016688 zo dňa 29.10.2012 a zmluvu č. 8500022507 zo dňa 8.3.2013, na základe ktorých bol žalovanej poskytnutý úver. V prvom prípade išlo o sumu vo výške 1 230,- Eur (splácanie 42 mesiacov prostredníctvom splátok vo výške 65,90 Eur mesačne, RPMN 65,12%, ročná úroková sadzba 70,01 %, odplata za poskytnutie služby podľa Dohody o poskytovaní služby 176,95 Eur). V druhom prípade išlo o sumu vo výške 390,- Eur (splácanie 42 mesiacov prostredníctvom splátok vo výške 20,90 Eur mesačne, RPMN 66,56%, ročná úroková sadzba 70,04%, odplata za poskytnutie služby podľa Dohody o poskytovaní služby 55,90 Eur). Súčasťou oboch zmlúv bola Dohoda o zrážkach zo mzdy ako aj Rozhodcovské zmluvy. Na základe uvedených právnych úkonov si žalovaný zabezpečil plnenie svojej pohľadávky ako aj možnosť riešiť spory na rozhodcovskom súde. Rovnako súčasťou oboch zmlúv bola aj Dohoda o poskytovaní služby, v zmysle ktorých mal žalovaný poskytnúť žalobcovi službu, ktorá mala spočívať v možnosti odkladu maximálne troch splátok. Z predložených prehľadov uhradených splátok mal súd za preukázané, že na úver poskytnutý zmluvou č. 8500016688 žalobkyňa splatila sumu vo výške 1 646,81 Eur a na úver poskytnutý zmluvou č. 8500022507 sumu vo výške 467,52 Eur. Úhrady, ktoré žalovaná uskutočnila, boli realizované buď ako vklady do banky alebo prostredníctvom poštových poukážok, prípadne zrážkami zo mzdy, k realizácii ktorých žalovaný pristúpil na základe Dohody o zrážkach.

3. Právne súd vec posúdil s použitím ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1, 2 písm. c), f), g), i), j), k), l), m), n), o), y) a § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch... (ďalej aj ZoSÚ), § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 4 písm. k), r), s), t), ods. 5, 6, 7 a § 39 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. - ďalej aj OZ).

4. Prioritne súd prvej inštancie skonštatoval, že je daný naliehavý právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určenie neplatnosti zmlúv o úvere, predovšetkým preto, že potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jej skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov v prípade čiastočnej neplatnosti zmluvy týkajúcej sa odplaty. Jej postavenie sa stane istejšie, nebude vystavená sankciám za nezaplatenie odplaty, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi.

5. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že hoci ako listinné dôkazy boli predložené zmluvy o revolvingovom úvere, z okolností, za akých boli žalobkyni úvery poskytnuté bolo treba dospieť k záveru, že boli poskytnuté klasické úvery. Pre revolvingový úver je typické, že dlžníkovi je poskytnutý určitý úverový rámec, v rámci ktorého môže dlžník čerpať peňažné prostriedky (ale aj nemusí) a to až do výšky dohodnutého úverového rámca. Veriteľ tento úver vždy dopĺňa do dohodnutej výšky a úverový vzťah tak môže fungovať dobu neurčitú, pričom najčastejším spôsobom poskytovania revolvingu je prostredníctvom kreditných kariet. V danom prípade boli však žalobkyni poskytnuté úvery jednorazovo a v konkrétnej výške.

6. Súd dospel k záveru, že medzi stranami sporu boli uzavreté zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľské zmluvy. Na jednej strane vystupuje fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a na

strane druhej právnická osoba - dodávateľ, ktorá pri uzatváraní zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

7. V danom prípade teda súd rozhodoval o žalobe, ktorá spočívala v nároku žalobkyne, že vyššie uvedené právne úkony - zmluvy o poskytnutí úveru je potrebné považovať za zmluvy bez úrokov a bez poplatkov. Zmluvy neobsahujú jednoznačné údaje o RPMN, obsahujú údaj o predpokladanej a priemernej RPMN, čo však súd nepovažoval za jasné a zrozumiteľné uvedenie tohto údaje. Súd ďalej zistil, že zmluvy neobsahujú výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona). Zmluva obsahuje len údaj o počte splátok, výšku mesačnej splátky a to že splátka má byť uhradená do 26. dňa v mesiaci. Zo zmlúv preto nie je zrejmé, aká časť splátky je určená na splátku istiny, aká na splátku úroku a prípadne aká na splátku poplatku. Z uvedeného údaje nie je spotrebiteľ schopný vyvodiť aké bude navýšenie sumy, ktorú si v skutočnosti požičiava a z akých konkrétnych zložiek sa skladá celková suma, ktorú bude napokon povinný veriteľovi vrátiť. Zmluvy ďalej neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru (podľa § 9 ods. 2 písm. f/ citovaného zákona). Konkrétny dátum splatnosti poslednej splátky nie je v zmluve uvedený a jednoznačne ho nemožno určiť ani odkazom na dohodnuté termíny splatnosti jednotlivých splátok. Žalobkyňa mala podľa zmluvy zo dňa 29.10.2012 zaplatiť 42 splátok, pričom začiatok splácania nebol v zmluve jednoznačne určený, v dôsledku čoho nemožno zo zmluvy vyvodiť ani konečnú splatnosť úveru. Túto nejednoznačnosť potvrdzuje i skutočnosť, že hoci zmluva bola uzavretá 29.10.2012, podľa Oznámenia veriteľa o schválení úveru mala byť prvá splátka splatná až 26.12.2012. Dátum poslednej splátky dňa 26.5.2016 obsahovalo len Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 29.10.2012, ktoré však nemožno považovať za zmluvu o úvere, pričom žalovaný nepreukázal, že toto oznámenie bolo žalobkyni doručené. Pri zmluve zo dňa 8.3.2013 bola situácia rovnaká. Vzhľadom na uvedené nedostatky súd síce považoval zmluvy o spotrebiteľskom úvere za platne uzavreté, v dôsledku chýbajúcich náležitostí sú však poskytnuté úvery bezúročné a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z.).

8. V súvislosti s vyššie uvedeným, dohody o zrážkach zo mzdy ako prostriedky zabezpečujúce pohľadávky vzniknuté z vyššie uvedených zmlúv o úvere, je podľa prvoinštančného súdu potrebné považovať za neplatné, nakoľko zabezpečujú pohľadávky vzniknuté z právneho úkonu, ktorý trpí vadami. Dohoda o zrážkach zo mzdy bez súdnej kontroly, kedy spotrebiteľ nemá možnosť tieto zrážky zrušiť, je neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou výraznú nerovnováhu v postavení zmluvných strán, a teda v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná. Takáto dohoda sa odchyľuje od ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou, nemožno považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa. Spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa, pričom výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti. Vzhľadom na uvedené súd podanej žalobe vyhovel aj v časti určenia neplatnosti Dohôd o zrážkach zo mzdy, ktoré dohody boli zakomponované do Zmluvných dojednaní každej zo zmlúv do bodu 13.2.

9. Ako neplatné vyhodnotil súd aj dojednanie v bode 8.1 Žiadostí/Zmlúv - dohodu o poskytnutí služby uzatvorenej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka - o odpláte za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti troch splátok úveru vo výške 215,75 Eur pri zmluve zo dňa 29.10.2012 a vo výške 181,10 Eur pri zmluve zo dňa 8.3.2013. Žalovaný základe toho dojednania automaticky znížil sumu úveru skutočne vyplateného žalobkyni o uvedené čiastky, a to bez ohľadu na to, či si dlžník v priebehu splácania úveru možnosť odkladu splátok uplatní alebo nie. Zároveň žalovaný poskytnutie tejto možnosti ďalej spojil s množstvom ďalších podmienok, ktoré by žalobkyňa v prípade uplatnenia odkladu splátok musela splniť. Ide o dojednanie v rámci formulárovej zmluvy, ktorého podmienky neboli individuálne dojednané a spotrebiteľ ich podpísal v rozrušení, pričom žalovaný využil a zneužil svoje postavenie, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť spotrebiteľa. V konečnom dôsledku však nie je zrejmé ani to, akým spôsobom boli uvedené odplaty vyčíslené. V dôsledku toho súd dospel k záveru, že toto dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvy, jednostranne nadmieru zaťažuje žalobkyňu ako spotrebiteľa a je v rozpore s dobrými mravmi.

10. Obdobne boli ako absolútne neplatné súdom vyhodnotené aj rozhodcovské zmluvy dojednané pri zmluvách. Nielen že rozhodcovské zmluvy, tak ako dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečujú pohľadávku vzniknutú z právneho úkonu, ktorý trpí vadami, ale aj súd nemal preukázané, že by žalovaný

nejakým spôsobom poučil žalobkyňu o význame a priebehu rozhodcovského konania, aký význam má jeho výsledok a rovnako tak ani o štatúte rozhodcovského súdu.

11. Čo sa týka bezdôvodného obohatenia a jeho výšky, tu súd vychádzal z vyčíslenia predloženého žalobkyňou, ktoré bolo v súlade s listinnými dôkazmi, ktoré boli predložené súdu. Výška bezdôvodného obohatenia predstavuje rozdiel medzi poskytnutými peňažnými prostriedkami a už uhradenými čiastkami. V tejto časti súd žalobkyni vyhovel aj s prihliadnutím na to, že úvery boli poskytnuté bez úrokov a bez akýchkoľvek poplatkov, a teda žalovanému vznikol nárok len na vrátenie skutočne poskytnutých finančných prostriedkov. Zo zmluvy I. prijala žalobkyňa úver vo výške 1.117,92 Eur, na ktorý splatila sumu vo výške 1.646,81 Eur (obohatenie 528,89 Eur). Zo zmluvy II. prijala úver vo výške 334,10 Eur, splatila sumu vo výške 467,52 Eur (obohatenie 133,42 Eur). Z uvedeného vyplýva, že celkové obohatenie predstavuje sumu 662,31 Eur.

12. Napokon prvoinštančný súd žalobe vyhovel aj v časti požadovaného finančného zadostučinenia, pričom priznanú sumu vo výške 500,- Eur mal súd za primeranú za to, že žalobkyňa bola pod tlakom jednotlivých úkonov a neetického vymáhania pohľadávky žalovaného, a to prakticky už od roku 2013. Tým, že žalovaný si vo vzťahu k žalobkyni uplatnil zrážky zo mzdy (žalobkyni bola zo strany žalovaného zamietnutá žiadosť o pozastavenie výkonu zrážok, o ktoré požiadala z dôvodu obavy straty zamestnania, ktoré si ako invalidná dôchodkyňa ťažko našla a potrebovala ho), vyvolalo to u žalobkyni stresové situácie a psychické vypätie, v dôsledku ktorého pretrvával u nej stav neistoty a obavy z možnosti, že dôjde k preplateniu poskytnutých úverov, k čomu v konečnom dôsledku aj došlo. Preto súd požadované finančné zadostučinenie vyhodnotil ako priemerné.

13. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 CSP, podľa ktorého nárok na náhradu trov vznikol žalobkyni ako plne úspešnej strane sporu. O výške priznaných trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia.

14. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalovaný, pričom uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z.z. - ďalej len CSP) a domáhal sa, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a sám rozhodol tak, že žalobu zamietne alebo aby vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, pričom si zároveň uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Odvolateľ namietal, že napádaný rozsudok porušuje právo žalovaného na spravodlivý proces, ako aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia zákonným spôsobom. Napriek tomu, že predložil vyjadrenie k žalobe, súd sa žiadnym spôsobom s ním nevysporiadal. Z rozsudku nie je možné zistiť nielen to, ako sa s ním vysporiadal, ale ani to, či sa ním vôbec zaoberal. Vyjadrenie ku konkrétnym tvrdeniam žalobcu totiž vôbec nevyhodnotil. V tejto súvislosti odkázal na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/171/2005 aj 6Sžu-KS/100/2006. Rozsudok napadol aj preto, že z odôvodnenia nie je zrejmé ani splnenie procesných predpokladov napr. pre určovacie rozhodnutie (výrok I., VI.), ktoré predstavuje rozhodnutie o predbežnej otázke pre výrok o plnení IX.

15. Odvolateľ tvrdil, že závery súdu o RPMN sú nesprávne, pretože bod 6 obsahuje RPMN úveru a údaj o priemernej RPMN v súlade s § 9 ods. 2 písm. y) zák. č. 129/2010 Z.z. Podľa odvolateľa závery súdu o nedostatku v podobe rozpisovania splátky odporujú zák. č. 129/2010 Z.z. a rozhodovacej praxi vrcholných súdnych inštancií, pričom poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017. Pokiaľ ide o uvádzanie konečnej splatnosti úveru uviedol, že táto náležitosť nemôže a nikdy nemohla byť v zmysle úijného práva dôvodom pre bezúročnosť úveru, s poukazom na bod 58 rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/2015, podľa ktorého členské štáty nemajú oprávnenie zahŕňať do zmluvy o úvere iné náležitosti než tie, ktoré vymenúva čl. 10 ods. 2 Smernice 2008/48/ES. V tejto súvislosti odkázal rovnako na rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 bod 24. Podľa odvolateľa náležitosť „konečná splatnosť úveru“ nepozná úijné právo, čo napokon viedlo k zmene zák. č. 129/2010 Z.z. a táto náležitosť práve z dôvodu dodržiavania úijného práva bola vylúčená. Uvádzanie konečnej splatnosti úveru bolo zo zákonnej úpravy vypustené, potom pri aplikácii znenia zákona do spomenutej novely je potrebné zachovať požiadavku na eurokomformný výklad zákona, tzn. že s neuvedením termínu konečnej splatnosti nemôže byť spájaný následok v podobe bezúročnosti. Žalovaný tiež tvrdil, že súd dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom, keďže zákonná požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu naplnená viacerými spôsobmi a to určením dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, spôsobom vyplývajúcim

z čl. 4.5 Zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti a spôsobom vyplývajúcim zo splátkového kalendára, ktorý predstavuje neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere. Tu opätovne podporne poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15. Podľa odvolateľa postačuje také uvedenie údajov, ktoré termín konečnej splatnosti umožňuje identifikovať na základe v zmluve uvedených údajov, čo bolo splnené.

16. V ďalšom odvolateľ uviedol, že ak by výkon zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy bol neprípustný, alebo vykonávanie zrážok by malo byť podmienené rozhodnutím súdu o pohľadávke, potom by bolo nelogické celé znenie § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 Z.z. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere, odkaz súdu na čl. 13.2 je mylný. Následne odkázal na znenie § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 zavedený v rámci úpravy ochrany spotrebiteľa umožňujúci uzavretie Dohody o zrážkach zo mzdy. Ak by malo ísť o zakázanú dohodu, potom by zákonodarca takto nekonal a nestanovil by osobitné podmienky prípustnosti pre Dohodu o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských vzťahoch. Žalovaný uviedol, že rozhodnutie súdu o neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy vo výroku III. a VII. je založené na nesprávnom posúdení a nesprávnych skutkových zisteniach. S poukazom na odôvodnenie rozsudku je pochybné, či súd vykonal ako dôkaz oboznámenie sa s Dohodami o zrážkach zo mzdy, nakoľko v rozsudku tvrdí, že dohody majú byť v čl. 13 zmluvných dojednaní, čo nie je pravda. Podmienky, po splnení ktorých je uzavretie Dohody o zrážkach zo mzdy prípustné aj pre spotrebiteľské vzťahy v prípade oboch dohôd, dodržané boli. Dohoda o zrážkach zo mzdy je jedným z troch prijateľných a povolených spôsobov o zabezpečenia záväzkov zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy v zmysle zák. č. 438/2015 Z.z..

17. Žalovaný napadol aj závery súdu týkajúcej sa určenia neplatnosti rozhodcovských zmlúv. Rozhodnutie súdu v tomto smere označil za nepreskúmateľné, pretože súd neuviedol nič, čo by vyplynulo z dokazovania, aké skutkové závery prijal a ako ich právne posúdil. Poukázal tiež na to, že rovnaká rozhodcovská zmluva bola opakovane posúdená ako platný právny úkon, pričom odkázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/919/2015, aj Krajského súdu Prešov sp. zn. 13Co/111/2014.

18. Záverom žalovaný spochybnil relevanciu záverov súdu prvej inštancie aj v oblasti uzatvorenia dohody o poskytnutí služby. Tvrdil, že predmetná dohoda nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko nie je spôsobilá vyvolať nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, naopak, využitím odkladu splátok sa dlžník v prvom rade vyhne sankciám za omeškanie a nemôže dôjsť k zosplatneniu úveru. Uzatvorenie predmetnej dohody navyiac nepredstavovalo podmienku poskytnutia úveru, čo vyplýva z obsahu samotnej dohody. Žalovaný oprávnenosť postupu pri uzatváraní Dohody o poskytnutí služby podporil odkazom na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43CoR/5/2016, ktorý dospel k jednoznačnému záveru o prípustnosti jej uzatvorenia.

19. Odvolanie proti výroku o povinnosti žalovaného vydať žalobcovi sumu bezdôvodného obohatenia odôvodnil tým, že závery, z ktorých súd vychádzal (o bezúročnosti úverov) sú vecne nesprávne a nezákonné.

20. Výrok o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia napadol žalovaný z dôvodu predčasnosti takéhoto rozhodnutia, keďže je o ňom možné rozhodovať až v prípade, že došlo k právoplatnému rozhodnutiu o tom, že spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva, pričom odkázal na rozsudok OS Nové Zámky sp. zn. 9C/130/2012, na nepreskúmateľnosť priznania nároku čo do základu, keďže absentuje označenie aké právo určené na ochranu spotrebiteľa bolo porušené a zároveň nepreskúmateľnosťou výšky nároku.

21. Žalobkyňa odvolanie nepodala. K doručenému odvolaniu žalovaného predložila prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo všetkých výrokoch považuje za zákonné, spravodlivé a vecne správne, vzhľadom na čo navrhuje druhoінштанčнému súdu, aby rozhodnutie potvrdil a žalovaného zaviazal na trovy odvolacieho konania. Podľa žalobkyne rozsudok spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie a to vo všetkých jeho častiach. Má za to, že žalovaný v odvolaní iba účelovo napáda neodôvodnenosť niektorých jeho častí, a že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne iné relevantné

skutočnosti ako v doposiaľ zaslaných vyjadreniach, ktoré by odôvodňovali iný záver súdu. Podľa žalobkyne z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že predmetné vyjadrenie žalovaného súd popisuje na str. 6 pod bodom 4 veľmi detailne, preto niet pochýb, že sa s jeho obsahom oboznámil a s jeho tvrdeniami sa náležite vysporiadal. Skutočnosť, že súd si neosvojil tvrdenia žalovaného neuprela žalovanému právo na spravodlivý proces, ako aj na odôvodnenie súdneho rozhodnutia zákonným spôsobom. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalovaný sa na vytýčené pojednávanie 14.6.2016 ani 14.6.2018 nedostavil.

22. Taktiež neobstojí tvrdenie žalovaného, že súd sa nezaoberal vyjadrením žalovaného ohľadne RPMN, túto otázku riešil na str. 13. Podľa žalobcu ustanovenia zmlúv o RPMN nie sú uvedené v súlade s požiadavkami zákona, sú stanovené neurčito a pre spotrebiteľa nezrozumiteľne. Pokiaľ žalovaný vytýka súdu, že nevzal do úvahy rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 ohľadne termínu splatnosti jednotlivých splátok, poukázal na to, že NS SR založil svoj výklad len na teleologickom výklade zák. č. 129/2010 a rozhodnutie vnáša do právnych vzťahov mimoriadnu právnu neistotu, kedy sa pojmy vykladajú odlišne. Predmetné uznesenie z dôvodu jeho nepresvedčivého odôvodnenia neprijali mnohé súdy prvej či druhej inštancie. V tejto súvislosti odkázal na dôvodovú správu k návrhu zák. č. 258/2001 Z.z., ktorý prevzal Smernicu Rady č. 87/102/EHS, v znení Smernice rady č. 90/88/EHS a Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 98/7/ES. Poukázal na niektoré rozhodnutia súdov, ktoré právny názor NS SR neprijali (rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp. zn. 10Co/48/2017, Krajského súdu Košice sp. zn. 5Co/468/2017, Krajského súdu Prešov sp. zn. 21Co/109/2017, Krajského súdu Trnava sp. zn. 11Co/97/2017 a Okresného súdu Trenčín sp. zn. 24Csp/31/2017). V ďalšom odvolateľ uviedol, že sa nevie stotožniť s tým, že zmluva obsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru. V tejto súvislosti odkázal na závery Krajského súdu v Trenčíne vo veci pod sp. zn. 4Co/333/2017. Pokiaľ žalovaný v odvolaní tvrdí, že zmluva obsahuje údaje o výške, počte a termíne splátok, žalobkyňa tvrdí, že tieto údaje v zmluve absentujú, na základe čoho sa daný spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Podľa odvolateľa žalovanému uniklo, že každé jednotlivé porušenie § 9 ods. 2 písm. a) až k) zák. č. 129/2010 Z.z. spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť. V nadväznosti na to súd správne rozhodol tak, že zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia a finančného zadosťučinenia.

23. K žalovanému namietanej neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy žalobca skonštatoval, že ako spotrebiteľ bol nútený dohodu o zrážkach zo mzdy podpísať ako súčasť formulárovej úverovej zmluvy a tým sa podrobiť vykonávaným zrážkam, bez možnosti zabránenia ich výkonu, napriek tomu, že tieto boli veriteľom uplatnené z neprijatých zmluvných podmienok. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa obsiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. V tejto súvislosti poukázal na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri MS SR zo dňa 21.1.2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179, podľa ktorých je takáto dohoda zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s § 53 OZ, pretože spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť Dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa má za to, že žalovaný porušil jej práva ako spotrebiteľa a je povinný zaplatiť jej primerané finančné zadosťučinenie, pričom aj v tejto časti súd rozhodol správne, nakoľko je bezpochyby preukázané, že konaním žalovaného došlo k poškodeniu práva právom chránených záujmov žalobcu ako spotrebiteľa.

24. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

25. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že rozsudok je dôvodné čiastočne potvrdiť - vo

výrokoch I., II. III. V. VI. VII. IX. (§ 387 ods. 1 CSP) a potrebné čiastočne zmeniť- vo výrokoch IV., VII., X. (§ 388 CSP).

26. K čiastočnej zmene preskúvaného rozsudku odvolacím súdom došlo iba v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie ako je uvedené nižšie, v dôsledku čoho nebolo potrebné zopakovať, či dopĺňať dokazovanie, teda ani na prejednanie odvolania nariadiť pojednávanie (§ 384 a § 385 CSP).

27. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na uplatnenú odvoláciu argumentáciu žalovaného a odôvodnenie preskúvaného rozsudku, bolo posúdiť správnosť skutkových a právnych úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k záveru, že obe predmetné zmluvy o revolvingových úveroch sú bezúročné a bez poplatkov, že obe zmluvy sú absolútne neplatné v časti Dohody o poskytnutí služby, Dohody o zrážkach zo mzdy a v časti Rozhodcovskej zmluvy, že žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 662,31 Eur a zároveň poskytnúť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- Eur.

28. I keď okresný súd napriek predchádzajúcemu zrušeniu a vráteniu rozsudku Krajským súdom v Trnave uznesením sp. zn. 25Co/308/2016-185 zo dňa 7.11.2017, preskúvané rozhodnutie opätovne v niektorých častiach neodôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, v zmysle § 390 CSP už neprichádzalo do úvahy opätovné zrušenie rozsudku odvolacím súdom. Odvolací súd preto postupoval v zmysle § 387 ods. 3 CSP, pričom sa zaoberal aj s tými podstatnými vyjadreniami - argumentmi strán, s ktorými sa nevyšporiadal okresný súd.

A. Naliehavý právny záujem na určení

29. V zmysle § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo písm. d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

30. V zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa... proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom, s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práva, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

31. Z obsahu spisu vyplýva, že v predmetnom konaní sa žalobca ako spotrebiteľ voči žalovanému ako dodávateľovi na základe ich vzájomného spotrebiteľského vzťahu (čo nebolo medzi stranami sporné) domáhal už v súdom pripustenej zmene petitu určenia, že predmetné Zmluvy o revolvingovom úvere sa považujú za bezúročné a bez poplatkov, že predmetné zmluvy sú v časti Dohody o poskytnutí služby absolútne neplatné, že predmetné Dohody o zrážkach zo mzdy sú absolútne neplatné, ako aj určenia, že predmetné Rozhodcovské zmluvy sú absolútne neplatné; zároveň sa domáhal, aby bola žalovanému uložená povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie 662,31 Eur a poskytnúť žalobcovi 500,- Eur ako primerané finančné zadostučinenie.

32. Prvoinštančný súd otázku naliehavého právneho záujmu na určenie neplatnosti zmlúv o úvere riešil v ods. 8 svojho odôvodnenia a videl ju naplnenú v tom, že žalobkyňa ako spotrebiteľ potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jej skutočný dlh, jej postavenie sa stane istejšie, nebude vystavená sankciám za nezaplatenie odplaty, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi.

33. Žalovaný v odvolaní namietal, že z odôvodnenia preskúvaného rozsudku nie je zrejmé splnenie procesných predpokladov napr. pre určovacie rozhodnutie (výrok I. a VI.), ktoré predstavuje rozhodnutie o predbežnej otázke pre výrok o plnení (výrok IX.).

34. V zmysle cit. ust. § 137 písm. c) CSP žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naopak, naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva. Z preventívneho charakteru určovacej žaloby tiež vyplýva, že naliehavý právny záujem absentuje, ak má žalobca možnosť žalovať na splnenie povinnosti. V zásade teda nie je daný naliehavý právny záujem, keď je určovací žalobný nárok prejudiciálnou otázkou pre žalobný nárok na plnenie.

35. Rekodifikáciou Občianskeho súdneho poriadku nahradeného Civilným sporovým poriadkom účinným od 1.7.2016 pribudlo pri obsahu žaloby ustanovenie v zmysle vyššie cit. písm. d) § 137 CSP, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo okrem iného aj o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Za takéto určenie právnej skutočnosti možno považovať aj žalobu o určenie neprijateľnosti resp. neplatnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Žaloba, ktorou sa žalobca v postavení spotrebiteľa domáha určenia neprijateľnosti určitých zmluvných podmienok resp. určenia ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, podľa konštantnej súdnej judikatúry nie je považovaná za určovaciu žalobu v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) CSP. Podľa rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/27/2018 ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, 4, 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby preto nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Vychádza totiž z predpokladu, že dodávateľ porušuje svoju povinnosť nepoužívať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a je založená na protiprávnom konaní dodávateľa voči spotrebiteľovi.

36. S poukazom na vyššie uvedené, pokiaľ sa v danom prípade žalobca ako spotrebiteľ voči žalovanému ako dodávateľovi domáha určenia, že predmetné Zmluvy o revolvingovom úvere sa považujú za bezúročné a bez poplatkov, že v časti Dohôd o poskytnutí služieb sú absolútne neplatné, že Dohody o zrážkach zo mzdy sú absolútne neplatné a že Rozhodcovské zmluvy sú absolútne neplatné, domáha sa tým na základe osobitného ust. cit. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa ochrany svojich spotrebiteľských práv podľa osobitného predpisu, nejde teda o žalobu v zmysle § 137 písm. c) CSP, a preto podmienkou úspešnosti jeho žaloby nie je preukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovaných určeníach.

B. Určenie, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov

37. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala tiež, aby súd určil, že obe dotknuté zmluvy o revolvingovom úvere sa považujú za bezúročné a bez poplatkov s odôvodnením, že zmluvy obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a to neprimerane vysoké RPMN za úver a ročnú úrokovú sadzbu úveru.

38. Okresný súd v preskúvanom rozsudku žalobe aj v tejto časti vo výrokoch I. a V. rozsudku vyhovel. Argumentoval tým, že zmluvy neobsahujú jednoznačné údaje o RPMN, obsahujú len údaj o predpokladanej a priemernej RPMN, neobsahujú výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z.) a neobsahujú ani údaj o konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) cit. zák.), v dôsledku čoho súd síce považoval predmetné zmluvy o spotrebiteľskom úvere za platné, avšak následkom chýbajúcich náležitostí poskytnuté úvery za bezúročné a bez poplatkov, s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z.

39. Žalovaný v podanom odvolaní namietal tieto závery súdu s tým, že bod 6 obsahuje RPMN úveru a údaj o priemernej RPMN ako vyžaduje právna úprava v § 9 ods. 2 písm. y) zák. č. 129/2010 Z.z. Tvrdil, že závery súdu o nedostatku v podobe rozpisovania splátky odporujú zák. č. 129/2010 Z.z. aj rozhodovacej praxi vrcholných súdnych inšancií, pričom poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2017. Pokiaľ ide o uvádzanie konečnej splatnosti úveru, táto náležitosť nemôže a nemohla byť v zmysle úijného práva dôvodom pre bezúročnosť úveru. V tejto súvislosti odkázal na bod 58 rozsudku vo veci C-42/2015 Súdneho dvora EÚ, v zmysle ktorého čl. 10 ods. 2 Smernice 2008/48/ES sa nemá vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva čl. 10 ods. 2 Smernice. Náležitosť konečná splatnosť úveru úijné právo nepozná, čo napokon viedlo k tomu, že došlo k zmene zák. č.

129/2010 a táto náležitosť práve z dôvodu dodržiavania únijného práva bola vylúčená. Okrem toho zákonná požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola splnená viacerými spôsobmi a to určením dátumu splatnosti jednotlivých splátok a počtu mesačných splátok spôsobom vyplývajúcim z čl. 4.5 zmluvných dojednaní v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedených oznámení o schválení úveru je termínom konečnej splatnosti a spôsobom vyplývajúcim zo splátkového kalendára, ktorý predstavuje neoddeliteľnú súčasť zmluvy o revolvingovom úvere. V tejto súvislosti odkázal aj na rozhodnutie SD EÚ C-42/15, ktorý uviedol, že ohľadne splatnosti splátok nie je potrebné, aby zmluva uvádzala splatnosť splátok odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok.

40. Spornou otázkou teda bolo, či predmetná zmluva obsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

41. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“) zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

42. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. i/ Smernice zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. V tomto ustanovení Smernica vysvetľuje, že amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady; amortizačná tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere. Článok 10 ods. 3 Smernice k tomu dodáva, že v prípade uplatnenia článku 10 ods. 2 písm. i/ Smernice veriteľ sprístupní pre spotrebiteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

43. Európsky súdny dvor v rozsudku z 9.11.2016 vo veci C 42/15 Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej (ďalej len Rozsudok) konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h/ stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (bod 52 Rozsudku). Z článku 10 ods. 2 písm. i/ Smernice a článku 10 ods. 3 Smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku); pričom Smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59 Rozsudku).

44. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať v zmysle písm. k/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia; podľa písm. f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

45. V zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

46. V úvode všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. sa uvádza, že predložený návrh zákona „je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Uplatňovaním tejto novej úpravy bude slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva“. V závere všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. sa konštatuje, že predkladaným zákonom je Smernica transponovaná do slovenského právneho poriadku v plnom rozsahu.

47. V dôvodovej správe k § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. sa zdôrazňuje zásadný význam ochrany spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má mať dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

48. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (pozri bližšie rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/07, bod 110).

49. Cit. Rozsudok ESD konštatoval, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú (resp. vyskytovali) pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“ (článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere ... musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. Ako už bolo uvedené, úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z., bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice.

50. Súdny dvor EÚ v rozsudku C-212/04 v ods. 110 a 111 uviedol: „...povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity, a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva... Zásada konformného výkladu však predsa len vyžaduje, aby vnútroštátne súdy urobili všetko, čo je v ich právomoci, berúc do úvahy celé vnútroštátne právo a uplatniac výkladové metódy ním uznané s cieľom zaručiť úplnú účinnosť predmetnej smernice a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou...“ Súd členského štátu je teda povinný eurokonformnému výkladu pokiaľ je to len možné. Túto skutočnosť zohľadnil aj NS SR v nasledujúcom rozhodnutí.

51. V rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018 v obdobnej veci eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. V predmetnom konaní nebolo sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že vymedzuje tiež celkovú výšku úroku, výšku mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termíny splátok. Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Dovolací súd v súvislosti s tým poznamenáva, že aj v zmysle Rozsudku zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky. Obdobný právny názor vyjadril Najvyšší súd už aj vo svojich ďalších rozhodnutiach napr. sp. zn. 3Cdo/56/2018 z 17.4.2018 a sp. zn. 4Cdo/211/2017 z 23.4.2018.

52. Vychádzajúc z účelu Smernice, právnych záverov vyjadrených v Rozsudku, účelu § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie NS SR uzavrel, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky.

53. Zákonom č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (mediiným) ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“. V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnuté so zreteľom na závery vyjadrené v cit. rozsudku SD EU. Od uvedeného dňa sa teda legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo - podľa názoru vec prejednávajúceho senátu najvyššieho súdu - možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

54. S poukazom na vyššie uvedené právne a teoretické východiská, s odkazom na aktuálnu judikatúru, podľa názoru odvolacieho súdu potom predmetná úverová zmluva obsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, záver súdu prvoinštančného súdu o tom, že predmetný úver sa považuje v dôsledku absencie tohto údaja za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona potom nie je dôvodný. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky odvolateľa, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení v otázke splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcich z ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z., ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný (§ 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z.z.), odvolací súd uzatvára, že odvolanie žalobcu v tomto smere je dôvodné.

55. Pokiaľ ide o uvádzanie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je potrebné prisvedčiť argumentácii žalovaného, že novelou zák. č. 279/2017 Z.z. s účinnosťou od 1.5.2018 došlo k vypusteniu

z ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. z písm. vtedy d) slov „a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. V čase uzavretia predmetných zmlúv táto náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola obsiahnutá pod písm. f) cit. ust.. Podľa dôvodovej správy došlo k tejto legislatívnotechnickej úprave v nadväznosti na zabezpečenie súladu so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere... Vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnutné z dôvodu záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s./ Klára Bíróová, podľa ktorého členské štáty nesmú zachovať, ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení Smernice. Tu treba zdôrazniť, že v právnom štáte platí zákaz retroaktivity právnych noriem a preto nové znenie cit. ust. nie je možné uplatniť spätne na vzťahy, ktoré vznikli pred jeho účinnosťou.

56. Ako už bolo uvedené, Smernica ako špecifický prameň práva Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný Smernicou prijatím transpozičných opatrení vo svojom právnom poriadku. V sporoch medzi jednotlivcami je pritom priamy účinok Smernice v zásade vylúčený a preto vnútroštátne sudy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok Smernice ale nie je absolútny, lebo eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; pretože by išlo o výklad contra legem. Sudy sa ale pri interpretácii vnútroštátneho práva majú usilovať dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným Smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť.

57. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd je toho názoru, že formuláciu v § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia predmetných spotrebiteľských zmlúv a to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosť „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“, vzhľadom na jeho jednoznačnú gramatickú formuláciu nie je možné vykladať (ani systematicky, ani historicky, ani logicky či teleologicky) inak ako, že v čase účinnosti predmetného ustanovenia zmluvy o spotrebiteľských úveroch museli obsahovať ako zákonom predpísanú obligatórnu náležitosť termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Opačný výklad, do úvahy ani logicky neprichádzajúci, že by tento termín nemal byť obligatórnou náležitosťou spotrebiteľskej zmluvy, by bol v priamom rozpore s jednoznačným ustanovením zákona a išlo by o neprípustný výklad contra legem. Odvolací súd preto uzatvára, že termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru bol v čase uzavretia predmetných zmlúv o úvere obligatórnou náležitosťou zmluvy, ktorej neuvedenie malo v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ v citovanom znení za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru. Žiada sa zdôrazniť, že zákon v citovanom ustanovení vyžaduje, aby konečná splatnosť spotrebiteľského úveru bola obsahom priamo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a nie iných hoci súvisiacich listín. Vzhľadom na to, ak v jednostrannom oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré bolo žalobkyni ako dlžníčke a spotrebiteľke doručené až po uzavretí predmetnej spotrebiteľskej zmluvy, sa uvádza dátum splatnosti z poslednej splátky úveru (26.5.2016), nie je možné uzavrieť, že konečná splatnosť úveru bola náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pokiaľ zákonodarca zaviedol túto náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, účelom bolo, aby spotrebiteľ mal možnosť pred uzavretím predmetnej zmluvy byť informovaný a zvážiť aj okolnosť, kedy nastane konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, teda dokedy bude úver splácať. Preto pokiaľ sa o nej dozvedel až po uzavretí zmluvy, z oznámenia veriteľa, nezodpovedá to účelu, ktorý sledoval zákon.

58. Z cit. ust. § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z. je zrejmé, že zákon jednoznačne nevymedzuje, akým spôsobom má byť konečná splatnosť spotrebiteľského úveru v zmluve uvedená. Základnou všeobecnou požiadavkou však je, aby bola v zmluve táto náležitosť uvedená jasne a zrozumiteľne, bez ťažkosti a s istotou určiteľným spôsobom. Cieľom resp. účelom tohto ustanovenia je zaručiť, aby spotrebiteľ poznal deň poslednej splátky úveru, teda termín jeho konečnej splatnosti, resp. dobu, dokedy bude povinný predmetný úver splácať. Účel tohto ustanovenia je naplnený vtedy, ak uvedenie termínu končenej splatnosti v zmluve umožňuje spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátum poslednej splátky. Podľa názoru odvolacieho súdu citované ustanovenie ale nie je možné vykladať tak, že termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru musí byť v zmluve definovaný výhradne jednoznačným dátumom, teda konkrétnym dňom, mesiacom a rokom. Obdobný názor vyslovil SD EÚ vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia c/a Klára Bíróová keď uviedol, že čl. 10 ods. 2 písm. h/ smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. V zmysle citovaného ustanovenia údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru pritom musí byť v zmluve výslovné

uvedený a nemožno ho iba vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (napríklad z počtu splátok). Počet a výšku splátok nemožno stotožňovať s chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru. Údaje o termíne konečnej splatnosti úveru, termíne prvej a poslednej splátky v oznámení veriteľa o schválení úveru, nemôžu byť postačujúce, nakoľko predmetnú listinu nie je možné považovať za súčasť zmluvy o úvere, keďže predstavuje jednostranné oznámenie veriteľa, ktoré žalobca písomne neodsúhlasil a o jeho obsahu v čase podpisovania zmluvy nemal vedomosť. Termín konečnej splatnosti musí byť spotrebiteľovi známy najneskôr v čase, kedy vstupuje do zmluvného vzťahu. Odvolací súd pritom nepovažuje za dostačujúce, ak sú v zmluve uvedené dátumy splatnosti mesačných splátok a počet mesačných splátok, pretože to sú tak či tak podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a ak by tieto postačovali, zákonodarca by už nepovažoval za potrebné ako osobitnú náležitosť zmluvy uviesť pod písm. f) cit. ust. aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

59. Neobstojí ani odkaz v bode 4.5 zmluvných dojednaní na dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru, keďže toto neskoršie oznámenie nemohlo byť súčasťou uzavretej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Obdobne splátkový kalendár nemohol byť účinne prehlásený za súčasť predmetnej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keďže mohol byť vyhotovený až po jej uzavretí, a v texte predmetnej zmluvy sa ani nenachádza odvolávka na splátkový kalendár ako neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Predmetné oznámenie bolo vyhotovené a spotrebiteľovi doručené až po tom, ako spotrebiteľ predmetnú zmluvu bez tohto oznámenia podpísal.

60. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie uzatvára, že v predmetných zmluvách o spotrebiteľskom úvere nie je žiadnym relevantným spôsobom uvedená náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv a to termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

61. Už len neuvedenie tejto jednej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere má za následok, že predmetný úver sa v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv, považuje za bezúročný a bez poplatkov. Prvoinštančný súd preto správne vyhovel žalobe v zmysle výroku I. a V. preskúmaného rozsudku a určil, že predmetné Zmluvy o revolvingovom úvere sa považujú za bezúročné a bez poplatkov. Odvolací súd preto preskúmaný rozsudok v rozsahu výrokov I. a V. ako vo výrokoch vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

C. Neplatnosť Dohody o poskytnutí služby

62. Žalobkyňa sa podanou žalobou okrem iného domáhala, aby súd určil, že obe predmetné zmluvy o revolvingovom úvere sú v časti bodu 8 zmluvy o Dohode o poskytnutí služby absolútne neplatné, čomu súd prvej inštancie v celom rozsahu vo výroku II. a VI. vyhovel. Prvoinštančný súd v ods. 18 preskúmaného rozsudku v tejto súvislosti argumentoval tým, že žalovaný na základe tohto dojednania automaticky znížil sumu úveru, skutočne vyplateného žalobkyňi o daný poplatok a to bez ohľadu na to, či si dlžník v priebehu splácania úveru možnosť odkladu splátok uplatní alebo nie. Zároveň žalovaný poskytnutie tejto možnosti spojil s množstvom ďalších podmienok, ktoré by žalobkyňa v prípade uplatnenia odkladu splátok musela plniť. Ide o dojednanie v rámci formulárovej zmluvy, ktorého podmienky neboli individuálne dojednané a spotrebiteľ ich podpísal v rozrušení, pričom žalovaný zneužil svoje postavenie, ľahkomyselnosť, rozrušenie príp. slabomyselnosť spotrebiteľa. V konečnom dôsledku podľa prvoinštančného súdu nie je ani zrejmé, akým spôsobom boli uvedené odplaty vyčíslené. V dôsledku toho súd dospel k záveru, že toto dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvy, jednostranne nadmieru zaťažuje žalobkyňu ako spotrebiteľa a je v rozpore s dobrými mravmi.

63. Žalovaný v odvolaní namietal, že predmetná dohoda o poskytnutí služby nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko nie je spôsobilá vyvolať nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, naopak, využitím odkladu splátok sa dlžník v prvom rade vyhne sankciám za omeškanie a odklad tiež znamená, že z dôvodu omeškania splátok nemôže dôjsť k zosplateniu úveru. Žalovaný poukázal tiež na to, že uzatvorenie predmetnej dohody nepredstavovalo podmienku poskytnutia úveru, čo vyplýva, z obsahu samotnej dohody a jej grafického odlíšenia, osobitnej podpisovej doložky a výslovného poučenia spotrebiteľa, že dohoda nepredstavuje predpoklad poskytnutia úveru zo strany veriteľa. V tejto súvislosti podporne poukázal na rozsudok Krajského súdu

v Banskej Bystrici č.k. 43CoR/5/2016, ktorý zastal názor, že v obdobnom prípade z obsahu dohody pod bodom 8 zmluvy a jej umiestnenia vyplýva, že sa jednalo o samostatný právny úkon, oddelený od predmetu zmluvy, keďže poskytnutie revolvingového úveru na tejto dohode o odklade splátok žiadnym spôsobom nezáviselo.

64. V zmysle § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V zmysle ods. 3, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

65. V danom prípade bolo v zmysle citovaného ustanovenia dôkazné bremeno na žalovanom ako dodávateľovi, aby preukázal, že predmetné zmluvné dojednanie o Dohode o poskytnutí služby bolo individuálne dojednané. Podľa názoru odvolacieho súdu len tým, že táto dohoda obsiahnutá uprostred textu predmetnej žiadosti/zmluvy o revolvingovom úvere, v bode 8.6 obsahuje rovnako malým písmom ako ostatný text zmluvy vyhlásenie veriteľa, že uzavretie tejto dohody nie je podmienkou uzavretia zmluvy o úvere, s vyhlásením dlžníka, že dohodu uzatvára na základe slobodnej vôle, jej obsahu porozumel a svojim podpisom vyjadruje súhlas s jej ustanoveniami, ako ani podpisy zmluvných strán za touto časťou zmluvy, samé o sebe nemôžu preukazovať jej individuálne dojednanie. Predovšetkým predmetná dohoda je vopred zapracovaná uprostred textu samotnej zmluvy ako jej súčasť, a žalovaný, na ktorom leží dôkazné bremeno, nepreukázal, že žalobkyňa bola pri uzavretí zmluvy upozornená osobitne na túto jej časť, že jej bolo povedané, že predmetnú dohodu nemusí uzavrieť a vysvetlené jej následky. V texte predmetnej formulárovej zmluvy, vypracovanom žalovaným a vopred predtlačenom, ani nie je poskytnutý priestor na vyjadrenie resp. označenie nesúhlasu spotrebiteľa ako dlžníka s jej uzavretím. Na základe uvedeného potom odvolací súd je toho názoru, že predmetná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, a preto podlieha súdnemu prieskumu.

66. Z obsahu oboch dotknutých žiadostí / zmlúv o revolvingovom úvere č. 850016688 zo dňa 29.10.2012 aj 8500022507 zo dňa 8.3.2013 uzavretých medzi žalobkyňou ako spotrebiteľkou a dlžníčkou, a žalovaným ako dodávateľom a veriteľom vyplýva, že priamo ako súčasť zmluvy pod bodom 8 je obsiahnutá Dohoda o poskytnutí služby, ktorej predmetom je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splátok úveru vo výške 215,75 Eur resp. 181,10 Eur a za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splátok revolvingu vo výške 112,08 Eur resp. 94,08 Eur v prípade, ak bude revolving poskytnutý. Rozsiahle podmienky poskytnutia odkladu splátok sú ďalej popísané v bode 8.2 predmetnej zmluvy. V bode 8.4 dojednania je uvedené, že odplata za poskytnutie odkladu je splatná dňom uzavretia tejto dohody, pričom veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka na poskytnutie schválenej dĺžky úveru voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty a to ku dňu poskytnutia úveru. Odplata za poskytnutie odkladu splátok revolvingu je splatná dňom schválenej výšky revolvingu. V bode 8.6 dojednania veriteľ vyhlásil, že uzavretie tejto dohody o poskytnutí služby nie je podmienkou uzavretia zmluvy o úvere, dlžník vyhlásil, že túto dohodu uzatvára na základe slobodnej vôle, jej obsahu porozumel a svojim podpisom, vyjadril súhlas so všetkými jej ustanoveniami. Za týmto bodom nasleduje uvedenie miesta a dátumu, ako i podpisy oboch zmluvných strán.

67. Podľa výsledkov vykonaného dokazovania žalobkyňa v priebehu zmluvného vzťahu nikdy predmetnú službu reálne nevyužila, o odklad splátok nepožiadala.

68. Zohľadniac vyššie uvedené, odvolací súd zhodne s prvoinštančným dospel k záveru, že predmetná Dohoda o poskytnutí služby obsiahnutá v bode 8 žiadosti resp. Zmluvy o revolvingovom úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je v dôsledku toho absolútne neplatná, keďže vyvoláva medzi zmluvnými stranami hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa ako slabšej strany (§ 53 ods. 4 písm. a) OZ). Neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky spočíva predovšetkým v tom, že v čase uzavretia zmluvy resp. poskytnutia úveru nebolo vôbec zrejmé, či

žalobkyňa takúto službu v budúcnosti reálne vôbec využije, napriek tomu bola vopred zaviazaná za túto službu uhradiť poplatok v nie malej výške. Na základe predmetného dojednania si tak dodávateľ uplatnil poplatok odplatu za poskytnutie služby, ktorú v danom prípade nikdy reálne neposkytol. Žalobkyni ako spotrebiteľke za zaplatený poplatok tak nebola poskytnutá žiadna protislužba. Žalobkyňa bola povinná zaplatiť za iba potenciálnu možnosť poskytnutia predmetnej služby v budúcnosti vopred už pri uzatvorení predmetnej zmluvy a to bez ohľadu na to, či túto službu v budúcnosti využije alebo nie, podľa názoru odvolacieho súdu neprimerane vysokú odplatu s poukazom na to, že pri prvej zo zmlúv išlo o odplatu za službu v sume 215,75 Eur, za odklad troch splátok v sume 241,11 Eur (3 x 80,37 Eur), a pri druhej zo zmlúv bola zaviazaná zaplatiť poplatok 181,10 Eur za odklad troch splátok v celkovej výške 202,53 Eur (3 x 67,51 Eur), sumy značne prevyšujúce možné sankcie za príp. omeškanie. Odplata za iba možnosť odkladu splátok, bez ohľadu na jej reálne využitie, sa tak blíži k hodnote odložených splátok, čo je rozhodne neprimerané.

69. S poukazom na vyššie uvedené okolnosti predmetná zmluvná podmienka vyvoláva hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Služi výlučne záujmom dodávateľa. Prostredníctvom poplatku za odklad splátok dochádza k účelovému zníženiu poskytnutej úverovej sumy, ponechaním rovnakého počtu splátok, čo v konečnom dôsledku vedie k nesprávnej RPMN.

70. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd v tomto bode uzatvára, že predmetné Zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 29.10.2012 aj 8.3.2013 individuálne nedojednané, v časti bodu 8 Zmluvy o Dohode o poskytnutí služby spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky, v dôsledku čoho sú neplatné (§ 53 ods. 1 až 5 OZ). V dôsledku toho je odvolanie žalovaného v tomto rozsahu nedôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie bolo potrebným vo výrokoch II. a VI. ako vecne správny potvrdiť.

D. Neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy

71. Vo výroku III. a VII. preskúmaného rozsudku súd prvej inštancie vyhovel žalobe tiež v tom, že určil, že predmetné Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500016688 zo dňa 29.10.2012 a č. 8500022507 zo dňa 5.3.2013 sú absolútne neplatné, pričom argumentoval v podstate tým, že zabezpečujú pohľadávky vzniknuté z právneho úkonu, ktorý trpí vadami, a že dohody bez súdnej kontroly, kedy spotrebiteľ nemá možnosť tieto zrážky zrušiť, sú neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou výraznú nerovnováhu zmluvných strán, a teda v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatné. Okrem toho sa dohoda odchyľuje od § 551 OZ. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa nemožno považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle. Týmto úkonom na základe zmluvy spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa s tým, že výkon zrážok je súkromným procesom, ktorý nepodlieha autorizácii a verifikácii primeranosti.

72. Žalovaný v odvolaní namietal, že Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola súčasťou žiadnej Zmluvy o revolvingovom úvere, preto odkaz súdu na čl. 13.2 je mylný. Ak by výkon zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy bol neprípustný, alebo mal byť podmienený rozhodnutím súdu o pohľadávke, potom by bolo nelogické celé znenie § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007. Zákonodarca by nestanovil osobitné podmienky prípustnosti pre dohodu o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských vzťahoch. Podmienky zák. č. 250/2007 Z.z. v prípade oboch dôvodoch v zrážkach zo mzdy boli dodržané. Zák. č. 438/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 13 výslovne uvádza, že dohoda o zrážkach zo mzdy je jedným z troch prijateľných a povolených spôsobov zabezpečenia záväzkov zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy.

73. Z obsahu spisu vyplýva, že vždy v deň uzatvorenia predmetných zmlúv o úvere boli medzi zmluvnými stranami uzavreté zároveň osobitné Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. 8500016688 zo dňa 29.10.2012 a č. 8500022507 zo dňa 8.3.2013. Podľa obsahu týchto dohôd strany dojednali v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka k zabezpečeniu pohľadávok na základe predmetných zmlúv o úvere dohodu o zrážkach zo mzdy prípadne z iných príjmov, na základe ktorej bol zamestnávateľ dlžníka povinný vykonávať v prospech veriteľa zrážky zo mzdy dlžníka a odvádzať ich na označený bankový účet, v prípade prvej zmluvy vo výške 20,90 Eur mesačne a v prípade druhej zmluvy vo výške 65,90 Eur mesačne, pričom dohoda bola uzavretá na dobu, kým budú splatené všetky pohľadávky veriteľa.

74. V zmysle § 551 Občianskeho zákonníka o dohode o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia (ods. 1). Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila (ods. 2).

75. Dohoda o zrážkach zo mzdy je vedľajší záväzok, ktorý zároveň trvá popri hlavnom záväzku a je od hlavného záväzku závislý. Z akcesorickej povahy zabezpečenia záväzkov vyplýva, že vedľajší (zabezpečovací) záväzok nemôže platne vzniknúť bez existencie platného hlavného (zabezpečovaného) záväzku. Pokiaľ je ako odporujúce zákonu neplatné dojednanie o založení hlavného záväzku, nemohlo platne vzniknúť ani jeho zabezpečenie, a teda neplatným bude aj dojednanie o zrážkach zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy je teda neplatná, ak nevznikol platne záväzok, ktorého splnenie má byť dohodou zabezpečené.

76. Osobitné ustanovenie o ne/prípustnosti zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy bolo v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v § 5a zakotvené až s účinnosťou 1.5.2014, z čoho s poukazom na zásadu zákazu retroaktivity právnych noriem vyplýva, že na dané zmluvy uzavreté 29.10.2012 a 8.3.2013 je neaplikovateľné.

77. Predmetné Zmluvy o úvere a Dohody o zrážkach zo mzdy boli uzavreté vždy v rovnaký deň na formulárovom tlačive žalovaného - dodávateľa. Z kontextu je zrejmé, že uzavretie predmetných Dohôd o zrážkach zo mzdy bolo podmienkou pre uzavretie zmluvy o úvere. Ničím nebolo preukázané, že by žalobkyňa ako spotrebiteľka mala možnosť uzavretie predmetných Dohôd o zrážkach zo mzdy odmietnuť, a že ich uzavretie nebolo podmienkou poskytnutia úveru. Z textu predložených zmlúv a dohôd nevyplýva možnosť žalobkyne ako spotrebiteľky odmietnuť uzavretie predmetných Dohôd o zrážkach zo mzdy, resp. inak ovplyvniť ich dojednanie. Ničím nebolo tiež preukázané, že žalobkyňa bola poučená o následkoch uzavretia predmetných dohôd. Žalovaný tak v tomto smere opätovne neuniesol svoje dôkazné bremeno v zmysle predtým cit. ust. § 53 ods. 2 OZ o individuálnom dojednaní predmetnej dohody. Vzhľadom na okolnosti daného prípadu a kontext predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy s predmetnou Zmluvou o úvere, keď nebolo zo strany dodávateľa preukázané, že žalobkyňa ako spotrebiteľka mala možnosť ovplyvniť jej obsah resp. odmietnuť jej uzavretie, s poukazom na ust. § 53 ods. 3 a 4 OZ bolo dôvodné ustáliť, že predmetná Dohoda nebola individuálne dojednaná, podlieha preto prieskumu súdu v zmysle § 53 ods. 1 OZ.

78. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom a ak neexistuje hoci len potenciálne riziko vymoženia nezákonného, či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnuť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženia nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia, ale spravidla podnikateľ a je len na ňom, kedy tento inštitút aktivuje. Ak má byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán, ktorá vyžaduje disponenciu s informáciami o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená.

79. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy sa moc nad majetkom dlžníka koncentruje v rukách veriteľa. Výška pohľadávky síce môže vyplývať zo zmluvy o úvere, ale takto kvantifikovaná výška pohľadávky môže vychádzať zo zmluvných podmienok, ktoré sú neprijateľnými a ktoré neboli predmetom posúdenia súdu. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy teda nepočíta s objektívnym vyhodnotením výšky dlhu, ale je postavený na subjektívnom názore veriteľa o výške pohľadávky. V spotrebiteľských právnych vzťahoch je pritom relevantné ex offo súdne preskúmanie ne/prijateľnosti zmluvných podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva a ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a tým vznik neprijateľnej zmluvnej podmienky. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu najmä, ak existuje nebezpečenstvo ujmy v procese zrážok zo mzdy. Na základe dohody o zrážkach zo mzdy môže dôjsť k uhradeniu plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky bez súdnej kontroly. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takúto

ochranu prostredníctvom uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie smernice jej účinku.

80. S poukazom na vyššie uvedené východiská odvolací súd je zhodne s prvoinštančným toho názoru, že predmetné Dohody o zrážkach zo mzdy je potrebné považovať za neplatné, keďže ako zmluvné podmienky spotrebiteľskej zmluvy spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to aj s prihliadnutím na to, že zabezpečovali pohľadávky vzniknuté z právnych úkonov spotrebiteľskej zmluvy, ktoré podľa vyššie uvedeného obsahovali neprijateľné zmluvné podmienky, v dôsledku čoho ich bolo dôvodným v zmysle § 53 ods. 5 OZ vyhlásiť za neplatné. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III. a VII. o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy preskúmaného rozsudku ako vecne správne potvrdil.

E. Neplatnosť rozhodcovskej zmluvy

81. Vo výrokoch IV. a VIII. preskúmaného rozsudku súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobkyne aj v časti, ktorou sa domáhala určenia, že predmetné Rozhodcovské zmluvy č. 8500016688 zo dňa 18.10.2012 a č. 8500022507 zo dňa 5.3.2013 sú absolútne neplatné, pričom argumentoval tým, že rozhodcovské zmluvy zabezpečujú pohľadávku vzniknutú z právneho úkonu, ktorý trpí vadami, ale súd ani nemal preukázané, že by žalovaný poučil žalobkyňu o význame a priebehu rozhodcovského konania ani o štatúte rozhodcovského súdu.

82. Žalovaný namietal, že v tejto časti je rozsudok nedostatočne odôvodnený, a že rovnaká rozhodcovská doložka bola opakovane posúdená ako platná.

83. Z obsahu spisu vyplýva, že vždy v deň uzatvorenia predmetných zmlúv o úvere boli medzi zmluvnými stranami uzavreté i samostatné rozhodcovské zmluvy totožného čísla, v ktorých žalobkyňa ako dlžníčka vyhlásila, že súhlasí s uzatvorením predmetnej rozhodcovskej zmluvy, veriteľ vyhlásil, že uzatvorenie tejto zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere, že dlžník nie je povinný prijať návrh tejto zmluvy zo strany veriteľa, pričom prehlásil, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa informovaný. V zmluve sa ďalej uvádza, že veriteľ pred uzatvorením zmluvy poučil dlžníka o dôsledkoch jej uzatvorenia, pričom sa uvádza aj obsah tohto poučenia. Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory medzi nimi budú riešené alternatívne buď cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z dvoch vymenovaných súdov, pričom výber spočíva na žalobcovi. Žalobkyňa mala v zmysle bodu 7 predmetnej rozhodcovskej zmluvy oprávnenie dodatočne po jej podpísaní od nej odstúpiť a to aj bez uvedenia dôvodu do 14-tich kalendárnych dní od jej uzavretia.

84. V zmysle § 53 ods. 4 písm. r) OZ v znení účinnom v čase uzavretia predmetných zmlúv, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

85. Pri riešení tejto otázky sa odvolací súd odvoláva na aktuálnu judikatúru Ústavného súdu SR vo veci III.ÚS 438/2018, v ktorom náleze Ústavný súd SR zaujal stanovisko, že pre platnosť rozhodcovskej zmluvnej doložky v spotrebiteľských veciach sa vyžaduje, aby mal spotrebiteľ možnosť vyjadriť s ňou pri uzatváraní zmluvy nesúhlas tak, aby v prípade vyznačenia nesúhlasu vzájomné spory v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou bol príslušný prejednať a rozhodnúť všeobecný súd. Pokiaľ je táto podmienka splnená, nemožno sa dovolávať bez ďalšieho neplatnosti takejto doložky. Nie je pritom rozhodujúce, či spotrebiteľ vyznačil súhlas s doložkou vedome alebo z nepozornosti. V rozsudku na základe prijatého záveru Ústavný súd SR sťažnosti sťažovateľa (spotrebiteľa) nevyhovel.

86. Ústavný súd tým odobril závery NS SR vo veci sp. zn. 3Cdo/80/2017, v ktorej najvyšší súd posudzoval, či rozhodcovská doložka obsiahnutá ako súčasť zmluvy o úvere obsahujúca vyhlásenie žalobcu, že prijíma návrh rozhodcovskej zmluvy podľa ktorej vzájomné spory je príslušný prejednať a rozhodnúť rozhodcovský súd, pričom zároveň bola daná žalobcovi možnosť s vyznačením označeného políčka vyjadriť nesúhlas s uvedeným návrhom rozhodcovskej zmluvy, kedy by vzájomné spory bol príslušný prejednať a rozhodnúť všeobecný súd, dospel k záveru, že predmetná rozhodcovská doložka nemá znaky neprijateľnej podmienky. Rozhodcovská doložka nevyvoláva nerovnováhu medzi účastníkmi konania, nie je spôsobilá viesť k značnej procesnej nevýhode k jednej z procesných strán.

Žalobcovi bola daná možnosť výberu medzi tým, či o vzájomných sporoch z úverovej zmluvy bude príslušný rozhodovať rozhodcovský súd alebo všeobecný súd. Žalobca však možnosť výberu nevyužil a nevyznačením nesúhlasu v predznačenom políčku vyslovil súhlas s príslušnosťou rozhodcovského súdu na prejednávanie a rozhodovanie sporov, v súvislosti s predmetnou zmluvou o úvere a návrh rozhodcovskej zmluvy prijal.

87. Pokiaľ uvedené súdy v označených rozhodnutiach považovali za prijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, na základe ktorej spotrebiteľ zaškrtol políčko o prejednávaní sporov výlučne v rozhodcovskom konaní, o to skôr bude rovnako prijateľnou zmluvnou podmienkou, ak medzi dodávateľom a spotrebiteľom bola uzavretá osobitná rozhodcovská zmluva, v ktorej texte je výslovne uvedené, že nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o úvere, aj že dlžník nie je povinný prijať návrh predmetnej rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom zároveň výslovne v texte zmluvy vyhlásil, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný. Napriek uvedenému textu predmetnej rozhodcovskej zmluvy žalobkyňa ako spotrebiteľka danú zmluvu riadne podpísala. Okrem toho obsahom rozhodcovskej zmluvy nebola založená výlučná príslušnosť na prejednanie sporov rozhodcovského súdu, ale bola daná alternatívna možnosť prejednať spory v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z dvoch označených rozhodcovských súdov, pričom výber bol na žalobcovi. Navyše žalobkyňa mala v zmysle bodu 7 predmetnej rozhodcovskej zmluvy oprávnenie dodatočne po jej podpísaní od nej odstúpiť a to aj bez uvedenia dôvodu do 14-tich kalendárnych dní od jej uzavretia.

88. Odvolací súd je tak toho názoru, že predmetné rozhodcovské zmluvy nie sú absolútne neplatnými právnymi úkonmi, v dôsledku čoho žalobe nemalo byť v tejto časti vyhovené, ale mala byť zamietnutá. K argumentácii prvoinštančného súdu sa žiada dodať, že rozhodcovské zmluvy nie sú zabezpečovacím inštitútom, a preto neobstojí argumentácia, že zabezpečujú pohľadávku vzniknutú z právneho úkonu, ktorý trpí vadami. Neobstojí ani tvrdenie prvoinštančného súdu, že nebolo preukázané, že by žalovaný nepoučil žalobkyňu o význame a priebehu rozhodcovského konania a aký význam má jeho výsledok, keďže poučenie v dostatočnom rozsahu je obsiahnuté priamo v bode 3 textu predmetnej rozhodcovskej zmluvy podpísanej žalobkyňou a povinnosť oboznámiť spotrebiteľa so štatútom rozhodcovského súdu nie je uložená žiadnou normou, ani sa vo fáze uzatvárania zmluvy nejaví byť pre spotrebiteľa užitočnou.

89. S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch IV. a VII. o neplatnosti rozhodcovských zmlúv zmenil tak, že žalobu v tomto rozsahu zamietol.

F. Vydanie bezdôvodného obohatenia

90. Žalobkyňa sa podanou žalobou po jej pripustenej zmene domáhala tiež vydania od žalovaného bezdôvodného obohatenia vo výške 662,31 Eur spočívajúcej v rozdieli medzi istinou úveru a sumou, ktorú žalobkyňa žalovanému zaplatila navyše na základe uskutočnených zrážok zo mzdy. Návrhu žalobkyne v tomto smere súd prvej inštancie v celom rozsahu vyhovel vo výroku IX. preskúmaného rozsudku.

91. Žalovaný túto časť rozsudku napadol výlučne s poukazom na podľa neho nesprávne závery, z ktorých súd vychádzal pri ustálení bezpoplatkovosti a bezúročnosti predmetného úveru.

92. Otázku bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru odvolací súd vyriešil vyššie pod písm. B. odôvodnenia.

93. V zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia predmetných zmlúv, dôsledkom porušenia povinností dodávateľa je, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

94. Keďže ako bolo uvedené vyššie pod bodom B. predmetný úver je nevyhnutné považovať za bezúročný a bez poplatkov, pokiaľ žalobkyňa z titulu predmetného úveru uhradila žalovanému sumu prevyšujúcu istinu, žalovaný tým získal majetkový prospech bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. - ďalej len OZ), ktorý je povinný vydať žalobkyňi na úkor ktorej bezdôvodné obohatenie získal a to v celom rozsahu (§ 456, § 458 ods. 1 OZ). Bolo preto dôvodným, aby súd žalovanému uložil

povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie spočívajúce v rozdiel medzi žalobkyňou reálne získanou istinou úveru a žalovanému zaplatenou sumou, ktorého súdom prvej inštancie priznaná výška 662,31 Eur nebola odvolacou argumentáciou žalovaného spochybnená.

95. Odvolací súd potom rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI. o povinnosti žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 662,31 Eur, ako vo výroku vecne správny potvrdil.

G. Finančné zadosťučinenie

96. V zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa... proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom, s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práva, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

97. Podanou žalobou sa žalobkyňa okrem iného domáhala, aby bolo uložené žalovanému poskytnúť jej primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- Eur, ktorú časť nároku v žalobe špecificky neodôvodnila.

98. Súd prvej inštancie žalobe v tomto rozsahu vyhovel, pričom túto časť rozsudku odôvodnil tým, že žalobkyňa bola pod tlakom jednotlivých úkonov a neetického vymáhania pohľadávky žalovaného a to prakticky už od roku 2013. To, že si žalovaný uplatnil zrážky zo mzdy, vyvolalo u žalobkyne stresové situácie a psychické vypätie, v dôsledku ktorého pretrvával v nej stav neistoty a obavy z možnosti, že dôjde k preplateniu poskytnutých úverov, k čomu v konečnom dôsledku aj došlo. Preto súd požadované finančné zadosťučinenie vyhodnotil ako primerané.

99. Žalovaný v podanom odvolaní prioritne namietal, že takéto rozhodnutie je predčasné, pretože o nároku na finančné zadosťučinenie je možné rozhodovať až v prípade, že došlo k právoplatnému rozhodnutiu o tom, že spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva. Poukázal pritom na rozsudok OS Nové Zámky sp. zn. 9C/130/2012 zo dňa 24.6.2013. Okrem toho namietal nepreskúmateľnosť priznania nároku, čo do základu, keďže absentuje označenie, aké právo spotrebiteľa bolo porušené ako aj nepreskúmateľnosť výšky nároku.

100. Citované ustanovenie Zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená ujma, postačuje úspešné súdne uplatnenie porušenia zákonného práva alebo povinnosti zo spotrebiteľského vzťahu.

101. Ako to vyplýva z textu citovaného ustanovenia podmienkou pre uplatnenie práva na primerané porušení práv a povinností ustanovených spotrebiteľom je, aby na súde úspešne uplatnil porušenie spotrebiteľského práva alebo povinnosti. O úspešnom uplatnení práva na súde je možné hovoriť vtedy, ak žalobe spotrebiteľa súd vyhovel. Ak sa zároveň s uplatnením porušenia práva alebo povinnosti, jednou žalobou uplatňuje i nárok na primerané finančné zadosťučinenie, podľa názoru odvolacieho súdu je možné o týchto nárokoch rozhodnúť súčasne, bez toho, aby výrok o porušení práva predtým nadobudol právoplatnosť. Podmienka existencie už právoplatného súdneho rozhodnutia vyhovujúceho spotrebiteľovi, totiž priamo z textu cit. ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa... nevyplýva, zákonodarca nehovorí o právoplatnom uplatnení, ale iba o úspešnom uplatnení. Zužujúci výklad cit. ust. by bol aj v rozpore so zásadou hospodárnosti súdneho konania zakotvenou v čl. 17 základných princípov CSP. Ak totiž súd v konaní posudzuje porušenie práv a povinností ustanovených

ustanovených v normách na ochranu spotrebiteľa, získa zároveň i podklady pre rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia. Trvať na ďalšom osobitnom súdnom konaní až po správoplatnení rozsudku o porušení práv a povinností ustanovených normami na ochranu spotrebiteľa, by viedlo k zbytočnému navyšovaniu súdnych sporov, zaťažovaniu strán, zvyšovaniu trov. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, žalobkyňa si v tomto konaní úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva alebo povinnosti, základný predpoklad pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia teda splnený bol.

102. Na priznanie tohto peňažného zadosťučinenia nie sú zákonom stanovené žiadne špeciálne podmienky, nemôže však ísť o svojvôľu súdu, pretože takto priznaná náhrada musí byť odôvodnená čo do základu a výšky a voľná úvaha súdu musí byť preskúmateľná. Primerané zadosťučinenie môže pozostávať z náhrady morálnej ujmy ako satisfakcie za stav, kedy spotrebiteľ musel trpieť, keďže nie vždy vrátenie neoprávnenne zaplatených finančných prostriedkov sa všetko zhojilo.

103. V danom prípade žalovaný porušil svoje povinnosti dodávateľa v zmysle § 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch tým, že zmluvy ním pripravené neobsahovali zákonom stanovené náležitosti, ako aj tým, že žalobkyni bola v súvislosti so zmluvami vnútená i dohoda o poskytnutí služby a dohoda o zrážkach zo mzdy, ktoré boli súdmi určené ako absolútne neplatné. Žalovaný vo vzťahu k žalobkyni postupoval v rozpore so zákonom, používal nekalé obchodné praktiky a neplatné zmluvné podmienky, pričom na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy, v dôsledku čoho žalobkyňa podala návrh a súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým bolo uložené žalovanému aj zamestnávateľovi žalobkyne zdržať sa výkonu dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobca na základe predmetných spotrebiteľských zmlúv vymohol nedôvodne od žalovanej nemalú sumu 662,31 Eur nad rámec jej zákonnej povinnosti.

104. Na posúdenie výšky finančného zadosťučinenia mal vplyv rozsah zásahu do práv žalobkyne, keď na jej strane v súvislosti s konaním žalovaného vznikli nepriaznivé ekonomické dôsledky, keď výška bezdôvodného obohatenia mala negatívny dopad na jej ekonomickú situáciu a zabezpečovanie životných potrieb rodiny. nezákonné vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne, navyše invalidnej dôchodkyne, nepochybne vyvolalo u nej stresovú situáciu, psychické vypätie, stav neistoty a obavy z budúcnosti. Odvolací súd zhodne s prvoinštančným tak dospel k záveru, že porušenie práv a povinností žalovaným ustanovených osobitnými predpismi na ochranu spotrebiteľa boli spôsobilé privodiť ujmu žalobkyni obmedzením jej komfortu vo všetkých oblastiach života, najmä však vo finančnom obmedzení, ktoré žalobkyni neoprávnenými platbami v prospech žalovaného vznikli. Pri posudzovaní samotnej výšky primeraného finančného zadosťučinenia bolo nevyhnutné zohľadniť aj to, že žalovaný síce porušil svoje povinnosti dodávateľa, avšak sankcionovaný je už tým, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, má teda nárok iba na vrátenie sumy vo výške poskytnutého úveru a žalobkyňa tým získala predmetný úver bezplatne. Na druhej strane je však potrebné zohľadniť vyššie popísanú ujmu na strane žalobkyne, ktorá musela pristúpiť k niekoľkoročnému súdному vymáhaniu svojej pohľadávky a čeliť aj vykonávaniu zrážok zo mzdy u zamestnávateľa, čím utrpela psychické napätie a stres, malo to nepriaznivý dopad na jej finančnú situáciu a obstarávanie potrieb jej rodiny, ktorú skutočnosť ani nie je potrebné iným spôsobom dokazovať. Po zhodnotení všetkých popísaných okolností dospel odvolací súd k záveru, že primeraným finančným zadosťučinením pre žalobkyňu je suma po 125,- Eur za každý z dvoch dotknutých prípadov, teda spolu suma 250,- Eur. Súdom prvej inštancie priznané finančné zadosťučinenie vo výroku X. rozsudku vo výške 500,- Eur sa odvolaciemu súdu vzhľadom na popísané okolnosti daného prípadu, keď priznané zadosťučinenie sa takmer blíži výške bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným, javí ako neprimerane vysoké.

105. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku X. o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia s použitím ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť poskytnúť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 250-Eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

106. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadávať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie

rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

H. O trovách konania

107. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

108. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

109. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

110. Keďže v tomto prípade došlo rozhodnutím odvolacieho súdu k čiastočnej zmene rozhodnutia prvoinštančného súdu, v zmysle cit. § 396 ods. 2 CSP bolo povinnosťou odvolacieho súdu rozhodnúť o náhrade trov konania na súde prvej aj druhej inštancie. Podľa výsledku odvolacieho konania žalobkyňa mala napokon v konaní (prvoinštančnom i odvolacom) úspech len čiastočný. Z celkom desať uplatnených nárokov mala žalobkyňa plný úspech v siedmich, čiastočný v polovici v jednom, a neúspech v dvoch nárokoch, jej celkový úspech bol v 7,5 nároku a neúspech v 2,5 nároku. Čistý úspech žalobkyne tak predstavuje 50%. Odvolací súd preto vyslovil, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu 50% trov konania.

111. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).